

KERK-KRANT

GELOOFTSGEMEENSCHAP AUGUSTINUS
EINDHOVEN

Jaargang 12, nummer 5

4 augustus 2024

Zevende scheppingsdag

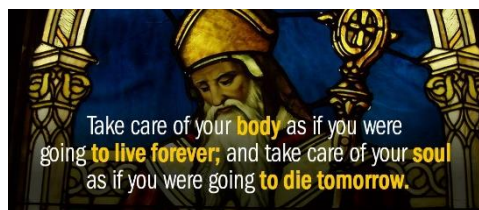
Icoon van begaafde kunstenaar Maria Nolet, geïnspireerd door Byzantijnse mozaïeken van de Capella Palatina - in Palermo Sicilië - 12e eeuw

Op deze mozaïek kunt u de volgende rode tekst in Latijnse taal lezen:
Genesis 2, 1-3
(Nieuwe Bijbelvertaling 2021)

Zo werden de hemel en de aarde in al hun rijkdom voltooid. Op de zevende dag had God zijn werk voltooid. Op de zevende dag rustte Hij van het werk dat Hij gedaan had. God zegende de zevende dag en heiligde die, want op die dag rustte Hij van heel zijn scheppingswerk.

Liturgiekalender augustus en september

Zorg voor je lichaam alsof je voor altijd zou leven; en zorg voor je ziel alsof je morgen zou sterven.
Augustinus

- Zondag 4 augustus 9.30 uur: 18e zondag door het jaar: Vertrouw de tekenen
Lezingen: Exodus 16,2-4.12-15 en Johannes 6,24-35
Voorganger: Joost Koopmans
- Zondag 11 augustus 9.30 uur: 19e zondag door het jaar: Ik ben het brood
Lezingen: 1 Koningen 19,4-8 en Johannes 6,41-51
Voorganger: Mart Hendriks
- Donderdag 15 augustus 11.00 uur Maria Tenhemelopneming: Opgenomen in liefde
Lezingen: Openbaring 11,19a; 12,1-6a.10b en Lucas 1,39-56
Aansluiten bij Glorieux
- Zondag 18 augustus 9.30 uur: 20e zondag door het jaar: Ik ben het levende brood
Lezingen: Spreuken 9,1-6 en Johannes 6,51-58
Voorganger: Marleen Kremers
- Zondag 25 augustus 9.30 uur: Augustinus
Lezingen: Teksten van Augustinus
Voorganger: alle voorgangers
- Zondag 1 september 9.30 uur: 22e zondag door het jaar: Zuiver je hart
Lezingen: Deuteronomium 4,1-2,6-8 en Marcus 7,1-8.14-15,21-23
Voorgangers: Joost Koopmans
- Zondag 8 september 9.30 uur: 23e zondag door het jaar: Ga open
Lezingen: Jesaja 35,4-7a en Marcus 7,31-37
Voorganger: René Hornikx
Bijzonder: Ziekenzondag met Teken van Bemoediging
- Zondag 15 september 9.30 uur: 24e zondag door het jaar: Wie zegt gij dat ik ben?
Lezingen: Jesaja 50,5-9a en Marcus 8,27-35
Voorganger: Mart Hendriks
Bijzonder: Vredeszondag
- Zondag 22 september 9.30 uur: 25e zondag door het jaar: De twist voorbij
Lezingen: Wijsheid 2,12.17-20 en Marcus 9,30-37
Voorganger: Rob Kostermans en Dolf van der Linden
- Zondag 29 september 9.30 uur: 26e zondag door het jaar: Wie niet tegen ons is, is voor ons.
Lezingen: Numeri 11,25-29 en Marcus 9,38-43.45.47-48
Voorganger: Johan Wolbrink

Brood om te leven, naar lichaam en ziel

In alle tijden hebben mensen over de wereld getrokken, op zoek naar voedsel, drinkwater, op de vlucht voor geweld of op de vlucht voor natuurgeweld. Soms was het ook wel eens een combinatie van meerdere factoren. Kortom naar een plek trekken waar ze zich thuis konden voelen. Vandaag zwellen de vluchtelingenstromen over de wereld aan. In politieke kringen in Europa wordt al enige tijd gesproken over een vluchtelingen crisis. In eigen land neemt de armoede toe. Kinderen gaan naar school zonder eten. Veel mensen leven onder de armoedegrens. Voedselbanken kunnen de toestroom nauwelijks aan. Mensen slapen op straat en zijn overdag op zoek naar iets eetbaars.

Grote groepen mensen leven bij de dag, druk doende om het meest noodzakelijke bij elkaar te vinden. Ze hebben geen taal meer om de ernst van hun situatie onder woorden te brengen. Hun zintuigen, hun taal, hun gevoel, hun geloof zijn afgestompt vanwege het systeem, waarin machthebbers taal gebruiken om onrecht te verhullen.

In zulke tijden, neen het was niet toen, het is nu, in deze tijd, in deze crisistijd staan er altijd profeten op die woorden geven waar mensen aan de onderkant van de samenleving geen woorden voor hebben. 'Als iemand zo arm is dat hij vandaag in deze tijd zichzelf en zijn kinderen amper in leven kan houden, dan mag hij van onze lieve Heer een broodje wegpakken', zei de bisschop van Breda, monseigneur Tiny Muskens (1935-2013). Hij zei het ruim een kwart eeuw geleden. Zijn uitspraak heeft vandaag nog kracht en waarde.

Anderen laten door daden zien wat mensen nodig hebben: voedsel door voedselbank, kleding bij kledingbanken, rust in een nachtopvang, troost bij een voorbijganger die zijn oor leent.

De keerzijde van "ons systeem" is dat het aantal rijken toeneemt, zijn gaan meerdere keren per jaar op vakantie, kopen huizen om ze vervolgens tegen hoge prijzen te verhuren. Nu ik dit opschrijf, hoor ik de profeet Amos tegen de rijken zeggen: "God, de Heer zegt: *Jullie doen arme mensen kwaad, mensen die zich niet kunnen verdedigen. Jullie zeggen: 'Wanneer is de feestdag voorbij? Dan kunnen we weer geld verdienen. Is de sabbat nu nog niet afgelopen? Dan kunnen we weer graan gaan verkopen.'* Jullie vragen te veel geld. Jullie gebruiken oneerlijke gewichten. Jullie kopen slecht graan. En jullie laten arme mensen als slaven werken voor een klein beetje geld, of voor een paar schoenen. Nooit zal ik vergeten wat jullie gedaan hebben." (Amos 8,4-7)

'Brood, daar zit wat in', deze overbekende slogan in de week van het brood kent iedereen. Brood is voor mij hier symbool van leven. Brood betekent eten naar lichaam en geest. Brood is voedsel voor mijn lijf en voor mijn ziel. Brood is voor mij ook symbool voor woorden. Zij geven aan mensen de kans om te vertellen wat van belang is in hun leven. Zo was ik laatst in de supermarkt. Een vrouw met een rollator komt op mijn hoogte. Ik heb me de laatste jaren

aangeleerd om iedereen te groeten. Dus ik groet ook deze mevrouw. 'Goedemiddag', zeg ik. Ze kijkt me strak aan, glimlacht en zegt: 'dat vind ik fijn, dat u me een goede dag wens. Ik ben alleen. Ik kom niet veel meer buiten. Niemand zegt iets tegen me. Veel gelegenheid om met mensen te praten heb ik niet. Dank je wel dat je me niet voorbij bent gelopen en me hebt gegroet.' We hebben nog even over koetjes en kalfje gesproken. Daarna gingen we onze weg maar zonder dat ze nogmaals zei: 'Dank je wel'. Het is zoals Willeke Alberti zong: 'Het zijn de kleine dingen die het doen...'

Zo'n eenvoudige ontmoeting is voedsel voor de ziel. Het is delen, zoals we aan tafel brood delen en door brood te delen iets van onszelf aan een ander doorgeven. Ik kan het niet laten om hier een wens van Augustinus aan te verbinden: "Ik wil u vragen, smeken en aansporen om zachtmoedig te zijn, medelijden te hebben met degenen die lijden, klaar te staan voor de zwakken. Laat uw gastvrijheid in deze tijd van vele vluchtelingen, behoeftigen en noodlijdenden overvloedig zijn en uw goede werken ook."

Voedsel voor de ziel ontvang je vanuit heel kleine gebaren. Ik passeer een basisschool, tevens kinderopvang. Kinderen van de opvang spelen op het plein. En klein meisje van kleur (ik schat vier jaar) staat aan de andere kant van de omheining. Ze loopt met me mee. Twee stralende ogen kijken me aan. Ze vraagt: 'Hoe heet jij?' Ik ben en verrast en vraagt haar: 'Hoe denk je dat ik heet?' Ze denkt even na en blijft me aankijken en dan zegt ze: 'Ik denk, opa'. Als dit geen voedsel voor de ziel is!

René Hornikx

Voor wie thuis wil bidden

DOEN: Als u het fijn vindt, kunt u een kaars of waxinelichtje ontsteken.

OPENEN EN AANSLUITEND BIDDEN: *'Heer, geef me kracht om te spreken. Dan zal ik overal over u vertellen.'* (Psalm 51,17)

Lees nu met aandacht het volgende citaat van Augustinus: *'Zorg voor je lichaam alsof je voor altijd zou leven; en zorg voor je ziel alsof je morgen zou sterven.'*

Welk woord in dit citaat spreekt u het meest aan? Waarom spreekt dat woord u aan? Denk hierover even na.

LUISTER: Lees het verhaal dat hieronder staat afgedrukt.

Zonder brood kan geen mens leven

Na de vakantie komen de verhalen los. Iemand is op vakantie geweest in de Oostenrijkse bergen. Graag ging hij 's morgens vroeg op pad om de bergen in te trekken. Op de vooravond maakte hij dan een ontbijt- en een lunchpakket klaar. De volgende morgen was hij al enkele uren aan het wandelen toen hij trek kreeg. Verrast was hij toen bleek dat hij zijn eten vergeten was. Hij kon teruggaan. Hij koos ervoor verder te wandelen om rond het middaguur de top van de berg te bereiken en hoopte op andere wandelaars of een huis waar hij hulp van kon krijgen.

Hij bereikte de top. Begon aan de afdaling. Voelde zich duizelig, maar in geen velden of wegen waren andere wandelaars of een huis te bekennen. Rond drie uur in de middag

zag hij een kleine boerenwoning. Gelukkig bewoond, door een bejaard stel, echte bergbewoners, verweerd, zonder veel woorden.

Nadat hij verteld heeft wat er aan de hand is, staat de vrouw op neemt brood en kaas. De man haalt wijn. Hij gaat aan tafel zitten en eet. De man gaat links en de vrouw rechts naast hem zitten en eten met hem mee. Zijn honger is zo groot dat hij zelf geen zin heeft veel te vragen of te vertellen. Na het eten dankt hij uitvoerig voor de maaltijd en met name dat ze naast hem zijn komen zitten.

Daarop zegt de man links van hem: 'Ohne brot kan kein Mensch leben' (zonder brood kan geen mens leven). En meteen daarop de stem van de vrouw, rechts van hem: 'Aber ohne Mitmensch kann man überhaupt nicht leben!' (maar zonder medemens kan men helemaal niet leven!).

'Toen ik later naar buiten ging in de warme, verblindende zon, zong er in mijn hart een stem, dat deze mensen in al hun eenvoud veel meer hadden gegeven dan brood alleen - ze waren voor mij levend brood geworden.'

Uit: Hornikx, R., Verhalen voedsel voor onderweg, Free Musketeers, Zoetermeer, 2011, blz. 121

REFLECTEER: Wat in dit verhaal raakt u? Waarom raakt dit woord, die zin of gedachte u? Sta hierbij even stil.

LUISTER: Johannes 6,32b-35

'Luister heel goed naar mijn woorden', zei Jezus: 'Mijn Vader geeft jullie het ware hemelse brood. Het brood dat God geeft, komt uit de hemel en geeft eeuwig leven aan de mensen.'

De mensen zeiden: 'Heer, geef ons elke dag dat brood!' Jezus zei: 'Ik ben het brood dat eeuwig leven geeft. Als je bij mij komt, zul je nooit meer honger hebben. Als je in mij gelooft, zul je nooit meer dorst hebben.'

SCHRIJF: Wat betekent voor u: 'Ik ben het brood dat eeuwig leven geeft.'

Is er een verband en zo ja, welk, tussen het verhaal en het fragment uit het evangelie van Johannes?

WEES STIL

SPREEK UIT: Sluit af met het volgende gebed:

God, uw woord geeft ons levenskracht.

Brood geeft u ons om te delen.

Moge de levenskracht van woord en brood

ons voeden

opdat wij omzien naar elkaar.

Amen

Welk bijbelverhaal speelt een voorname rol in je leven?

Enige tijd geleden vroegen wij U om iets te schrijven of anderszins uit te beelden over het Bijbelverhaal dat U het meest aanspreekt.

Josje Bukkems-Spaans wordt het meest gegrepen door het verhaal van Jona.

Lezing uit Jona 4, 2-11.

Jona bad tot de Heer: 'Ach Heer, heb ik het niet gezegd, toen ik nog in mijn land was! Daarom heb ik het willen voorkomen door naar Tarsis te vluchten!

Ik wist immers, dat U een genadige en barmhartige God bent, toegevend en rijk aan liefde, U hebt altijd berouw over onheil. U kunt mijn levensadem van mij wegnemen, Heer: de dood is mij liever dan het leven.'

Maar de Heer vroeg: 'Is er wel een reden om nijdig te zijn?'

Jona ging de stad uit en aan de oostkant van de stad gekomen, ging hij zitten. Hij maakte een loofdak en ging daaronder in de schaduw zitten kijken, wat er met de stad zou gebeuren.

Nu liet de Heer God een ricinusboom opschieten, boven Jona uit, om zijn hoofd schaduw te geven en hem zo van zijn wreveligheid te genezen.

Jona was opgetogen over de ricinusboom. Maar toen beschikte God het zo, dat er de volgende dag in alle vroegte een worm kwam die de boom aanvrat waardoor hij verdorde. Bovendien beschikte God dat, zodra de zon was opgekomen, een

verzengende oostenwind opstak; en de zon stak zo hevig op Jona's hoofd, dat hij uitgeput neerzonk. Hij verlangde te sterven en zei: 'De dood is mij liever dan het leven.'

Maar God vroeg aan Jona: 'Is er wel reden om zo nijdig te zijn over de ricinusboom?'

Hij antwoordde: 'Ja, ik heb reden om door en door nijdig te zijn!'

Daarop sprak de Heer: 'Jij bent begaan met de ricinusboom, waarvoor je niets hebt gedaan en die je niet hebt opgekweekt, die boom die tussen de ene nacht en de andere is opgeschoten en vergaan. En zou Ik dan niet begaan zijn met Nineve, de grote stad, waar zoveel mensen wonen, meer dan twaalf tienduizendtallen mensen, die het verschil tussen hun rechterhand en hun linkerhand niet weten, en ook nog zoveel dieren?'

Wat mij zo aanspreekt in de profeet Jona en speciaal in Jona 4,2-11?

Al sinds lange tijd heb ik iets met de profeet Jona, zijn gedrag en handelingen spreken mij erg aan, ze zijn zo vertrouwd, zo begrijpelijk. Het begon toen we, bij de voorbereidingen voor de Eerste Communie de communicanten probeerden te leren wat bidden was. Dat het niet alleen om iets vragen of ergens voor bedanken hoefde te gaan maar dat je tegen God ook best eens mocht mopperen als het niet goed ging. Jona was daar een goed voorbeeld voor. Toen ik een tijd later voor mocht gaan in een viering van onze "Ontmoetingsgroep" heb ik me daar eens verder in verdiept.

In: *Het verhaal gaat van Nico ter Linden* vond ik wat achtergrond informatie.

Het boek Jona, een van de zogeheten "kleine profeten" verhaalt het optreden van de profeet met de zelfde naam en de bekering (omscholing) en de redding van het volk van Ninivé.

Maar eigenlijk gaat het over de bekering (omscholing) van Jona zelf. Staat Ninivé voor de wereld van de volkeren, Jona staat voor Israël, de uitverkorene, geroepen om de geest van God op aarde gestalte te geven. Ninivé, de grote stad, vormt het hart van het wereldrijk der Assyriërs. Het is een reusachtige samenballing van heidendom. Jona, zijn naam betekend "duif", wordt er naar toe gestuurd met een boodschap. God roept Jona: 'Meneer Duif moet naar Ninivé. Het gaat daar niet goed, sla je vleugels uit en vlieg erheen.'

Jona vlucht weg, precies de andere kant op.

In het verhaal van Jona vind ik veel van mijzelf terug, kijk ik als het ware in de spiegel.

In Jona herken ik de tegenzin en twijfel bij het nemen van een moeilijke beslissing: ga ik ervoor of vlucht ik weg, verstop ik me. Moet ik het risico nemen dat ik teleurgesteld word, dat ik faal.? En dan word het een spel van: als dit...., als dat of die....., als.....

Vertrouwen in je eigen kunnen, je eigen mening wordt op de proef gesteld.

Maar dan is er de wetenschap, het geloof dat er niet het onmogelijke van je wordt gevraagd, dat als het mis gaat er altijd een nieuwe kans is als je maar je best ervoor doet. En daar gaat het om: Nieuwe kansen steeds weer!!

Jona was verbaasd: de God die tot hem sprak is zo anders dan de God die hem verkondigd is.

Net als in andere verhalen in de Bijbel komt hier ook bij Jona naar voren dat God niet een straffende, wraakgierige God is maar een liefdevolle, vergevende, barmhartige god.

Een God die Liefde is en ons steeds weer een nieuwe kans geeft hoe vaak we het ook verkeerd doen als we van harte laten zien dat we wel anders willen.

Josje Bukkems-Spaans

COLOFON

De *Kerk-Krant* is het informatieblad van de *Geloofsgemeenschap Augustinus Eindhoven*.

De *Kerk-Krant* is bedoeld als bindmiddel tussen de leden van de gemeenschap en biedt een podium aan de deelnemers van de vieringen en andere geïnteresseerden over onderwerpen die de gemeenschap of de Kerk in het algemeen raken. De *Kerk-Krant* is gratis. Voor postabbonementen worden verzendkosten in rekening gebracht.

Redactie: René Hornikx, Dolf van der Linden, Gert Dirksen, Anita van der Kam, Harrie Meelen, Simone Bartelds-Lathuilière en Frans Savelkouls.

E-mailadres redactie: frans.ans.savelkouls@hetnet.nl

Website: augustinus-eindhoven.nl **Bankrekening:** NL27 INGB 000 7526249

Adres van de vieringen: Kapel Glorieuxpark, Geldropseweg 170, 5613LN Eindhoven.

Stichting Geloofsgemeenschap Augustinus Eindhoven Voorzitter: Harrie Meelen. Secretariaat: Helmy Pennarts info@augustinus-eindhoven.nl

Ziekenbezoek en ziekencommunie

Vraag en aanbod kunt u richten aan Johan Wolbrink via emailadres johanwolbrink@gmail.com of aan Corrie de Bont via telefoonnummer 040-2436440.

Verschijning volgend nummer: 6 oktober. U kunt kopij aanleveren tot uiterlijk 2 september.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden teksten niet te plaatsen, in te korten of anderszins redactioneel te bewerken. Het copyright berust bij de auteurs van de bijdrage.

Het Onze Vader (5)

*Als we de structuur van het onzevader beziën,
vallen ons onmiddellijk twee elkaar kruisende bewegingen op.
De ene stijgt op naar de hemel: de Vader, zijn heiligheid, zijn rijk, zijn wil;
de andere keert zich naar de aarde: brood, vergeving, bekoring, kwaad.*

Leonardo Boff

Het onzevader drukt twee verlangens van Jezus uit. Op de eerste plaats verlangt Jezus zich in te zetten voor Gods nieuwe wereld door niet te kiezen voor zijn eigen belang. En op de tweede plaats verlangt Jezus om menselijke onheil en ellende te bestrijden door niemand uit te sluiten maar in te sluiten door aanvaarding, vergeving en ruimte voor een nieuw begin.

Jezus was begeistert door het verlangen naar een wereld zoals God die bedoeld had en door het verlangen om mensen te bevrijden van alles wat hen onvrij maakt.

Zo is het onzevader een gemeenschappelijk gebed. En het zal door iedere individuele bidder op een eigen wijze worden verstaan en ingevuld. De verschillende beden krijgen meer kleur als we er uitspraken van Jezus en anderen aan toe voegen.

De aanspreking: Onze Vader

Jezus spreekt God aan met ABBA. Het best kunnen we dit weergeven met “lieve papa of lieve Vader”. Het hoort thuis in kindertaal, het is een verkleinwoord waar genegenheid uit spreekt. De aanspreking “onze vader” veronderstelt een familie van broers en zussen. Dat horen we in het volgende fragment: *Terwijl hij nog met de mensen in gesprek was, dienden zich buiten zijn moeder en zijn broers aan. Ze vroegen hem dringend te spreken, Iemand zei tegen hem: ‘Uw moeder en uw broers staan buiten, ze willen u spreken.’* (Matteüs 12,46-50)

Eerste bede: uw naam wordt geheiligd

‘In de bijbel’, zegt Leonardo Boff: ‘is heiligen synoniem met loven, prijzen en verheerlijken; het betekent heilig maken, volmaakt, goed.’

Het loven en prijzen van God gebeurt in openbare ruimten. Dat wordt niet door iedereen die zich in de openbare ruimte bevindt in dank afgenomen. Toch zendt Jezus zijn leerlingen uit met een opdracht: *‘Bedenk wel, ik zend jullie als schapen onder de wolven. (...) Jullie zullen omwille van mij worden voorgeleid aan gouverneurs en koningen, en een getuigenis moeten afleggen ten overstaan van hen en de heidenen.’* (Matteüs 10,16-18)

Twee bede: uw rijk komt

Het rijk van God is een sleutelwoord in de blijde boodschap die Jezus verkondigt. ‘Rijk’, zo zegt Boff ‘verwijst niet naar een territorium maar naar het gezag van God dat zich laat gelden.’

Jezus vertelt veel gelijkenissen over de komst van Gods nieuwe wereld. Daarin gaat het vooral over vertrouwen dat Gods rijk zeker zal komen. Jezus benadrukt dat de leerlingen zich voor de komst van Gods rijk dienen in te zetten. *‘Het is met het koninkrijk van de*

hemel als met een schat die verborgen lag in een akker. Iemand vond hem en verborg hem opnieuw, en in zijn vreugde besloot hij alles te verkopen wat hij had en die akker te kopen.' (Marcus 13,44-46)

Derde bede: uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel

Een heel mooi commentaar op deze bede geeft Origenes: 'Wanneer de wil van God op aarde zal geschieden zoals dit reeds gebeurt in de hemel, dan blijft de aarde niet langer aarde ..., dan zullen we met zijn allen "hemel" worden'.

De wil van God doen wil zeggen, bijzondere aandacht hebben voor de minsten of geringsten: *'Waak ervoor ook maar een van deze geringe te verachten. Want ik zeg jullie: hun engelen in de hemel aanschouwen onophoudelijk het gelaat van mijn hemelse Vader.'* (Matteüs 18.10-14)

Vierde bede: Geef ons heden ons dagelijks brood

'Deel je brood met hen die honger hebben', lezen we bij Jesaja 58,7. En de heilige Basilius de Grote zei het nog duidelijker: 'Aan de hongerige behoort het brood dat bij jou thuis bederft. Aan hem die op blote voeten rondloopt behoort het paar schoenen dat onder jouw bed verschimmelt.'

Jezus benadrukt dat zijn leerlingen zich niet geheel in beslag moeten laten nemen door de zorgen voor de eerste levensbehoeften: *'Vraag je dus niet bezorgd af: "Wat zullen we eten?" of "Wat zullen we drinken?" of "Waarmee zullen we ons kleden?" - dat zijn allemaal dingen die de heidenen najagen. Jullie hemelse Vader weet wel dat jullie dat alles nodig hebben. Zoek liever eerst het koninkrijk van God ...'* Matteüs 6,31-33

Vijfde bede: Vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren 'Hier ligt het nieuwe van de godservaring', zegt Boff, 'die ons door Jezus is meegedeeld, de ene tegenover God en de andere tegenover de naaste. Beide samen vormen een enkele beweging, die van de liefde. De ander liefhebben betekent God ontmoeten, en God liefhebben sluit in dat je je broeder liefhebt.'

De koppeling tussen vergeving krijgen van God en vergeving schenken, verduidelijkt Jezus met de volgende vergelijking: *'Daarom is het met het koninkrijk van de hemel als met een koning, die rekenschap wilde vragen van zijn dienaren. Toen hij daarmee begonnen was, bracht men iemand bij hem die hen tienduizend talent schuldig was. Omdat hij niets kon terugbetalen, gaf de heer bevel dat de man samen met zijn vrouw en kinderen en alles wat hij bezat verkocht moest worden, zodat de schuld kon worden ingelost. Toen wierp de dienaar zich aan de voeten van zijn heer en smeekte hem: "Heb geduld met mij, ik zal u alles terugbetalen".'* Hoe deze vergelijking afliep leest u bij Matteüs 18,23-34.

Zesde bede: En breng ons niet in beproeving, maar verlos ons van het kwade 'De grootheid van Jezus', schrijft Leonardo Boff 'zit niet in het feit, dat Hij geen bekoringen gehad zou hebben maar dat Hij ze allemaal overwonnen heeft.'

Soms worden beproevingen de mens te zwaar. Dat voorziet Jezus ook bij Petrus: *'Simon, Simon, weet dat de Satan voor zich heeft opgeëist om jullie als graan te mogen zeven. Maar ik heb voor je gebeden opdat je geloof niet zou bezwijken. En als jij eenmaal tot inkeer bent*

gekomen, moet jij je broeders (en zusters) sterken.” Simon antwoordde: “Heer, ik ben zelfs bereid om met u de gevangenis in te gaan en te sterven.” Maar Jezus zei: “Ik zeg je, Petrus, deze nacht zal de haan niet kraaien voordat je driemaal geloochend hebt dat je mij kent”.’
Lucas 22,31-34

De koppeling van de beden met uitspraken van Jezus en anderen geven de algemene beden een eigen kleur. In dit licht wordt het onzevader het gebed dat Jezus zijn leerlingen leerde en ook ons.

In de laatste aflevering zullen we het hebben over de lofprijzing of het besluit van het Onzevader.

René Hornikx

Guus Meeuwis zingt in de Kapel van Glorieux “Schilderij” op persoonlijk verzoek van zuster Wilfrieda

Op het Glorieuxpark wordt elk jaar de ‘Dag van de Barmhartige Zorg’ gevierd, samen met alle bewoners, medewerkers en vrijwilligers. Het was dit jaar niet alleen een zonovergoten dag, maar ook een fijne dag van ontmoeting, plezier en inspiratie. En, als verrassingsact, kwam Guus Meeuwis optreden. Er heerste een geweldige sfeer, waarbij alle aanwezigen het ene moment stil luisterden en dan weer enthousiast meezongen.

Guus vertelde tussendoor over zijn bijzondere band met de zusters. Hij werd namelijk geboren in het klooster Mariënhof te Mariahout. Dit kon gebeuren, omdat het huis van de familie Meeuwis nog niet klaar was en de zusters het gezin tijdelijk gastvrij onderdak boden in het klooster. (Voor deze prachtige geschiedenis: verwijzen we u graag naar de video-opname van het interview van Guus met zuster Wilfrieda in het programma ‘Troubadours’, oktober 2023. Zuster Wilfrieda weet: ”Later zeiden ze ook van: het is geen wonder dat hij kan zingen , want hij is onder het Gloria geboren. En zo doende...!” ^(a)en^(b))

Ook verklaarde Guus dat hij die week al bij de koning was geweest en bij de huldiging bij PSV, maar het hoogtepunt vond hij toch dit optreden op Glorieux. Daarna werd hij, samen met enkele andere gelukkigen, gehuldigd als ‘Gloriaan’: een gewaardeerde vrijwilliger die minimaal 7 jaar aan het Glorieuxpark verbonden is.

Tenslotte willen we u natuurlijk nog graag even laten meegenieten: Het volgende levenslied: “Schilderij” zong Guus Meeuwis op persoonlijk verzoek van zuster Wilfrieda. Als u dat wilt, kunt u het zelfs thuis -op YouTube- beluisteren. ^(c) Veel luisterplezier! –Enne,...meezingen mag!

Schilderij

Er is dit jaar een hele hoop gebeurd
Iets en iemand hebben stukjes van mijn leven ingekleurd

Het leven is soms net een schilderij
Als voorbeeld geldt het schilderij van mij
Ik weet niet wie de allereerste schets maakt
Je ouders, het toeval of het lot
Of Hij, want zijn ouders hadden een ezel
Met andere woorden de rechterhand van God
Maar je ouders zijn de eerste die gaan schilderen
Voorzichtig rood en later geel en groen
Omdat, als je leerling bent geworden
Tot hun spijt, steeds meer zelf wil gaan doen
Het leven is soms net een schilderij
De tijd verstrijkt er steeds een kleurtje bij
En dan gaan zich er anderen mee bemoeien

Je vrienden, ze mengen in 't café
Van alles door elkaar, het is een zootje
Maar de mooiste neem je heel je leven mee
En de vrouwen die hun streken achterlieten
Veel te veel en veel te blauw ook bovendien
Ze zijn nu lucht, maar dat was ooit wel anders
Een zee van tranen en geen horizon te zien

Het leven is soms net een schilderij
De tijd verstrijkt er steeds een kleurtje bij
En dan kom jij en je geeft me perspectief
En het aller diepste komt bij mij naar boven
Nog nooit had ik een vrouw zo lief
Met jou erbij begon ik te geloven

Dat het ooit nog wat kon worden
met dat schilderij van mij
Want nog steeds als jij me even aanraakt
Krijg ik een warme kleur erbij

Het leven is soms net een schilderij
De tijd verstrijkt er steeds een kleurtje bij
En als ik later sterf en er ontbreekt hier en daar wat verf
Maak me dan niet zwart, geef me een plaatsje in de kamer van je hart

Opname interview 'De troubadours' Korte versie (a), volledige versie (b)

(a) <https://www.instagram.com/guus.meeuwis/reel/CzA7dxri7oq/?locale=en-GB>

(b) <https://www.gld.nl/tv/aflevering/de-troubadours-guus-meeuwis/257484>

Lied 'Schilderij' (op YouTube) – Guus Meeuwis & Vagant - 2014

(c) <https://www.youtube.com/watch?v=PVJOtx5ooes>

Terugkoppeling Vastenactie

Waar wordt je enthousiast van?

Een korte impressie van ons bezoek aan het project Kufambatose – ‘Samen op Pad’ in Zimbabwe. Het project dat tijdens de Vastenactie extra aandacht kreeg in onze Geloofsgemeenschap.

Rond Pinksteren kreeg ik deze vraag van een pastor: ‘Waar wordt je enthousiast van?’ Ik moest er even over nadenken. Maar net terug van ons bezoek aan Zimbabwe, wist ik het eigenlijk meteen. Natuurlijk, van al die blije kindergezichten, al die kinderen die elkaar nu beter kennen en elkaar opzoeken om samen te spelen, van al die moeders die in beweging zijn gekomen, van die gepassioneerde hulpverleners. We hebben een aanstekelijke geestdrift ervaren, over en weer, door het ‘Samen op Pad’ zijn.

Enthousiast, Enthoes, van God vervuld.

Ik denk dat we dat in de ontmoeting met elkaar allemaal waren. De kinderen, de moeders, de enkele vader die we troffen, de hulpverleners, de directrice van het ziekenhuis, de vertegenwoordigers van officiële instanties, We verstonden elkaar, niet altijd met woorden, want er zijn ouders die geen Engels kennen, en wij spreken geen Shona, de plaatselijke taal. Maar een lach, een aanraking, een gebaar, een gezicht waar emoties op af te lezen waren, lichaamstaal, en een met aandacht uitgesproken gebed aan het begin van de dag. Het delen van zorgen, het samen zoeken naar een weg om verder te gaan, ieder op zijn eigen manier, in zijn eigen cultuur. Leren accepteren dat situaties soms zijn zoals ze zijn. En dat dat ook goed is.

Ik denk dat we veel van elkaar te leren hebben, de mensen in Zimbabwe en wij hier als vrijwilligers, en als donateurs. We hebben elkaar gevoed, in enthousiasme om door te gaan, om de hobbels te nemen die op ons pad komen, hier en daar, om samen sterker te worden.

‘Voor wie mag jij tot zegen zijn’, schrijft René Hornikx in de laatste Kerkkrant.

De mensen in Zimbabwe voor ons? Wij voor hen? Ik denk: voor elkaar!

Het project Kufambatose houdt in: Het organiseren van 3 daagse workshops/ clinics in een lokaal ziekenhuis. Het opzetten en ondersteunen van supportgroepen, waarin kinderen en moeders elkaar een dag ontmoeten bij een ouder thuis; er draaien op dit moment 9 groepen met succes. Het doen van huisbezoeken om families in de thuissituatie te ondersteunen. Het bezoeken van scholen om inclusief onderwijs te promoten. Families te ondersteunen met Income Generating projecten, bijvoorbeeld het uitdelen van kuikens of geiten.

Tijdens de 3 daagse workshop

Het is een vicieuze cirkel: als de moeders zich gezien weten, hun zorgen kunnen delen, weten hoe ze met hun kinderen om kunnen gaan met hun fysieke beperking en hun gedrag, dan straalt dat uit op de kinderen. De kinderen staan dan ook meer open voor de therapie, komen ook uit hun schulp, en gaan zich beter ontwikkelen. Waardoor de moeders weer blij worden. Enzovoort.

In gesprek met een ouder

De volgende keer zal ik u graag meer vertellen over de persoonlijke ervaringen tijdens het projectbezoek.

Mocht u meer over ons of ons project in Zimbabwe willen weten, kijk dan op onze website www.kufambatose.eu/nl/

Misschien wilt u na het lezen van dit artikel nog een bijdrage leveren aan het werk van de Stichting? Wij zijn blij met alle steun, financieel of anderszins.

Financieel kan dat via: Stichting Kufambatose Rek.nr: NL 14 TRIO 0379 2082 88.

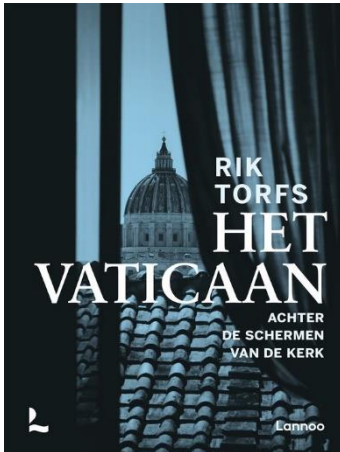
U kunt ook deze QR code scannen (door een opname te maken met behulp van de camera van uw mobiel):

Met veel dank aan de gulle bijdrage van Geloofsgemeenschap Augustinus tijdens de Vastenactie!

Anne-Miek Simons- van Beek

Boekbespreking: *Het Vaticaan. Achter de schermen van de Kerk*

Het aantal boeken dat in de loop der tijden verschenen is met het *Vaticaan* als onderwerp zal in de duizenden lopen. Verwonderlijk is dit niet. De Katholieke Kerk is immers de oudste en grootste *ngo* (non-gouvernementele organisatie) die er bestaat en de Kerk en haar bestuursapparaat hebben grote invloed gehad op de loop van de wereldgeschiedenis. Recent is er een nieuw boek van de hand van de Vlaamse kerkjurist Rik Torfs aan deze schier eindeloze reeks toegevoegd. Door de gekozen aanpak en door de inhoud is het interessant. Het is geen verhalend maar een journalistiek boek. Het is het resultaat van de gesprekken die Torfs in de afgelopen paar jaar heeft gehad met bisschoppen en kardinalen die dicht bij het bestuurscentrum van de Kerk staan en stonden. Het gaat over hun persoonlijke meningen en gevoelens. Persoonlijk in die zin dat prelaten die gedwongen het veld hebben moeten ruimen, kritisch zijn naar hun broodheer, de paus, terwijl degenen die nog in de gunst staan, hun loyaliteit betuigen door kolen en geiten te sparen. Net zoals het in de echte wereld gaat.

In het eerste hoofdstuk houdt Torfs een interessante beschouwing over de pausen vanaf de Tweede Wereldoorlog tot nu. De opperherders worden met elkaar vergeleken en beoordeeld tegen het decor van hun eigen tijd en uit het perspectief van vandaag. Opvallend daarbij vind ik dat Paulus VI, door tijdgenoten uiterst kritisch beoordeeld, hoog in de favorietenlijstjes staat.

Thema's die in het boek veelvuldig worden genoemd zijn het misbruikschandaal, de ondergeschikte positie van de vrouw, andere seksuele relaties dan binnen het traditionele huwelijk en het celibaat. De gesprekspartners van Torfs geven geen radicale meningen hoewel de meesten wat de laatste drie onderwerpen betreft, wel pleiten voor verandering. Ze zijn daar overigens pessimistisch over. Vanuit het aantal gelovigen geredeneerd bevindt het zwaartepunt van de Wereldkerk zich in Afrika, Zuidoost Azië en Zuid-Amerika. De ondervraagden zijn van mening dat de culturele verschillen van deze gebieden tegenover de veranderde leefgewoonten in ons deel van de wereld zo groot zijn, dat koerswijzigingen alleen al vanuit getalsmatig oogpunt ondenkbaar zijn. Zij zien niet dat het handjevol overgebleven katholieken in onze geseclariseerde westerse samenleving dominant kan zijn in de menings- en besluitvorming.

Het blijft natuurlijk pijnlijk om te constateren dat de gesprekken in en over Kerk die de heilsboodschap wil brengen, voortdurend verengd worden tot discussies over bovengenoemde onderwerpen. Ook in dit boek is dat het geval. In het laatste hoofdstuk doet Torfs een poging om het over de echte inhoud van het geloof te hebben. Maar steeds komen dezelfde thema's tussen de regels door weer terug.

Rik Torfs, *Het Vaticaan. Achter de schermen van de Kerk*. Tielt, 2024.
Nu nog € 25,99. Volgens de plannen van het nieuwe regeerakkoord straks € 28,85.

Frans Savelkouls

De vijftigste dag **Overweging van Joost Koopmans op Eerste Pinksterdag**

Vol verdriet over de moord op hun rabbi, trokken de leerlingen van Jezus van Nazareth zich terug achter gesloten deuren om hun pijn met elkaar te delen. Samen pratend en biddend maakten zij een soort rouwretraite door, 50 dagen lang. En door die 50 dagen heen bleek ondergronds nieuw leven te groeien, nieuwe kracht om op te staan, nieuwe geestkracht.

Opnieuw leven

Ons woord Pinksteren is afgeleid van het Griekse woord 'pentecostè' dat 50 betekent. Pinksteren voltooit Pasen omdat Jezus' leerlingen toen vleugels kregen en opnieuw begonnen te leven. Daarom vieren ook wij Pinksteren, ieder jaar opnieuw: om doem en dood van ons af te schudden, om het aanschijn van de aarde te vernieuwen.

Met Pinksteren worden mensen weer mondig. Zij laten zich niet ternéerslaan, maar geïnspireerd door Jezus' Geestkracht groeit hun vrijmoedigheid. Ze hervinden hun tong, spreken een nieuwe taal, een verstaanbare taal die verdeelde mensen tot 'een nieuw wij' maakt.

Verdeelde wereld

Als wij naar de wereld om ons heen kijken, hebben wij dan niet meer dan ooit behoefte aan zo'n '50e dag', aan Pinksteren? Overall om ons heen: afbraak en desintegratie van onze samenleving, gepolariseerde politiek, privatisering van wat in beginsel aan allen toebehoort: grond, lucht, water en aarde met alles erop en eraan. Zonder die Pinkstergeest zijn wij nergens, zoeken wij in den blinde naar zingeving, en vinden wij slechts hier en daar wat versleten normen en verwaterde waarden.

Pinkstervisioen

Meer dan ooit hebben wij vandaag de dag behoefte aan 'heilige Geest': een nieuwe wind die bezielt wie koud zijn en versteend, die herbouwt wat is vernield, en één maakt wat is verdeeld. Zij sticht gemeenschap, geestverwantschap, messiáanse gemeenschap als een uitstralende kracht in de wereld. Als je de zin van het leven ontdekt hebt in het Pinkstervisioen van recht en gerechtigheid voor allen, dan weet je ook dat het dicht bij huis begint: bij je huisgenoten, burens, bij de vreemdeling aan de overkant, hier in deze augustijnse geloofsgemeenschap. Mensen overall vandaan leven en werken samen en vullen elkaar wederzijds aan.

Pinksteren verdwenen

Maar we leven wel in een geseclariseerde wereld waaruit de Pinkstergeest is verdwenen. En misschien ook wel uit het leven van veel gelovige mensen. Wie durft nog

met geestkracht te getuigen of voor zijn christelijke principes uit te komen? Meer dan we hoopten zijn we monddood gemaakt door wat over ons is heen gekomen aan materialisme, welvaart en consumptie... Soms schamen we onszelf katholiek te noemen, omdat dat woord gelijk zou staan met behoudend, met mensen die niet van deze tijd zijn... We houden ons dan maar op de achtergrond, zonder voor onze waarden uit te komen...

Pinksteren opnieuw!

Dan wordt het hoog tijd om, net als de leerlingen van toen, uit onze schulp te kruipen. Op de 50e dag haalden zij de oogst binnen van die ene graankorrel die gestorven in de aarde, brood werd voor het leven van de wereld. Op deze 50e dag wil Jezus ook door onze dichte deuren binnenkomen om het stof van ons hart en het eelt van onze ziel te blazen, en zo het smeulend vuurtje van de Geest weer aan te blazen. Moge deze 50e dag ons aanzetten om met herwonnen levenskracht in te gaan tegen de afbraak van de samenleving, en mee te werken aan het visioen van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Joost Koopmans OSA (gebaseerd op een overweging van Ton Baeten)

Samenstelling redactie Kerk-Krant

Zoals u vermoedelijk vernomen heeft, zal René Hornikx zijn actieve bemoeienis met onze geloofsgemeenschap beëindigen. Dit betekent dat hij ook van de *Kerk-Krant* afscheid zal nemen. Voor de redactie is dit een groot verlies want René was voor de krant belangrijk als schrijver van spirituele artikelen, zoals bijvoorbeeld de serie over Het Onze Vader. Graag willen we de coronatijd in herinnering roepen toen hij er in slaagde om wekelijks teksten aan te leveren die de lezer aan het denken zetten en die inspireerden om vol te houden. Daarnaast was René voor ons als redactieleden belangrijk vanwege zijn inbreng tijdens onze tweemaandelijks vergaderingen, en dan met name vanwege zijn grote kennis op theologisch gebied die hij op zijn eigen bescheiden wijze ter tafel bracht. Wij bedanken René heel hartelijk voor alles wat hij voor de gemeenschap heeft gedaan en wensen hem toe wat hij ons aan het slot van elk mailbericht toewenste: Vrede en alle goeds!

Wij prijzen ons gelukkig dat twee mensen uit onze gemeenschap zich bereid hebben verklaard om tot de redactie toe te treden: Harrie Meelen en Simone Bartelds-Lathuilière. Elders in deze krant stellen zij zich aan u voor.

Tenslotte nog een mededeling over de inhoud van dit nummer. Helaas treft u deze keer geen *Lekenpraat* aan. Gert is door omstandigheden verhinderd om een nieuwe aflevering te schrijven. In de volgende krant hoopt hij weer met zijn eigen kijk op de dingen aanwezig te zijn.

Redactie Kerk-Krant

Vrouw zie daar je zoon.

Ik hoef de krant maar open te slaan of een blik op het scherm te werpen of ik word geconfronteerd met allerhande vreselijke dingen die mensen elkaar aan kunnen doen. De woorden uit de krant worden op het scherm een afgrijselijke werkelijkheid. Het gaat dan niet over gebeurtenissen die geen “nieuwsaarde” hebben zoals lokale vergrijpen van en tussen mensen. Die spreken maar weinig mensen aan hoeveel leed ze ook veroorzaken. Nee het zijn verhalen en beelden die iedereen, ook mij, hard raken en pijn doen ondanks mijn pogingen al deze ellende niet binnen te laten komen. Dit alles is niet te bevatten maar het roept bij mij ook de vraag op hoe ik mij zal gedragen als ik in zo’n onmenselijke situatie terecht zou komen. Zal ik dapper zijn, zoveel mogelijk aan de kant blijven staan of zelfs medeplichtig worden aan al die gruweldaden? Daarom doe ik soms een dringend beroep aan de Onnoembare, als ik weer al die ellende gezien of gelezen heb, dat ik nooit met een oorlogssituatie te maken zal krijgen. Maar mocht dit toch gebeuren dat ik niet medeplichtig zal worden aan datgene wat die verhalen en beelden laten zien.

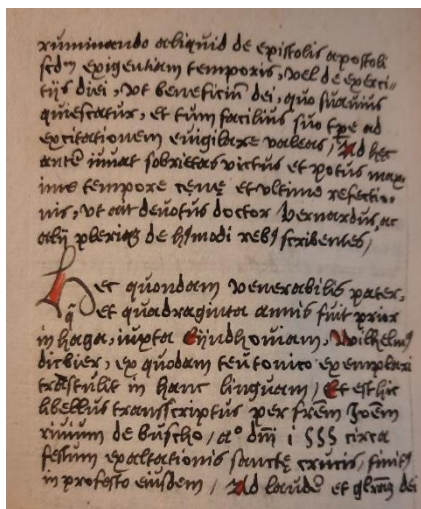
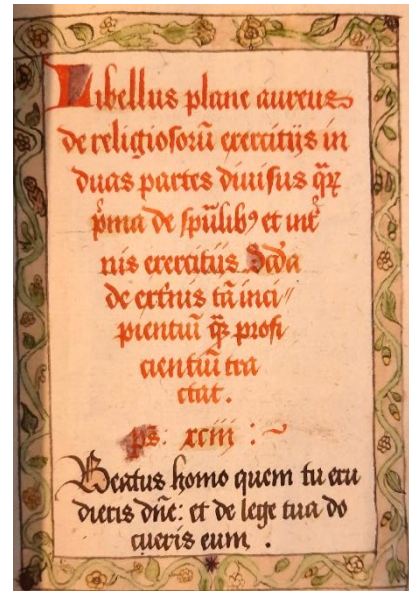
Ik weet niet of u ook een verband ziet tussen het lijdensverhaal uit het Johannes evangelie, dat we konden beluisteren in de paastijd, en al die oorlogsverhalen en beelden. Voor mij geeft Johannes in het klein haarfijn aan hoe mensen kunnen ontsporen. Soldaten die alle normen en waarden hebben verloren door bezittingen van de ander toe te eigenen of mensen te kleineren. Mensen die zeggen: “ik weet van niks en kom van nergens”. Mensen die geen verantwoording durven te nemen omdat dit hun baantje kan kosten of een wit voetje willen halen bij hun superieuren. Een menigte die zich blind laat sturen door populisme. Rechtspraak als aanfluiting en zelfs een eervolle begrafenis is niet mogelijk. Maar voor mij is er wel een belangrijk verschil tussen het lijdensverhaal en al die ellende die we regelmatig voorgeschoteld krijgen. Want Johannes laat Jezus kort voor zijn gruwelijke levenseinde zeggen: “**Vrouw zie daar je zoon en leerling zie daar je moeder**”. Dit is voor mij het hoopgevende uit het lijdensverhaal. Want Jezus geeft hiermee aan wat nodig is om de ellende in de wereld de baas te worden. Namelijk er zijn voor elkaar, breken en delen. Tijdens het “Laatste Avondmaal” werd het mysterie van het breken en delen gevierd terwijl Jezus, in zijn laatste ademtocht, aangeeft wat dit mysterie werkelijk betekent. Het vermogen om te breken en te delen, dat mensen van de Onnoembare hebben gekregen, en dat is een mysterie. Het is de weg naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Jammer dat dit zo moeilijk is.

Wil Koteris

Een nieuw laatmiddeleeuws handschrift uit Mariën­hage in Eindhoven

Dit stukje is opgedragen aan de herinnering aan mijn vader die op 17 juni 2024 overleed.
Het werd geschreven op 18 juni 2024 in Brussel.

Niemand zal het snel doen: in een bibliotheekcatalogus naar handschriften uit Eindhoven gaan zoeken. Toch deed ik dat de dag nadat mijn vader overleden was en met resultaat: ik ontdekte een onbekend handschrift uit Mariën­hage in Eindhoven. Het gaat om ms. 11804 van de Koninklijke Bibliotheek van België (KBR) in Brussel. Het is een klein volume van 14,6 x 9,7 cm dat (i) + [ii] + 118 + (i) folia telt. Het meest opvallend is de titelpagina (f. 1r), met randversiering. Het handschrift bevat drie teksten, waarvan het eerste een vertaling is door Willem Dicbier, prior van Mariën­hage en bekend om enkele bundels excerpten en andere korte teksten die in Utrecht en Brussel worden bewaard. In dit geval gaat het om een Latijnse vertaling naar een Nederlandse (of Duitse) tekst waarvan het origineel nog niet opgespoord kon worden. De tweede tekst is een traktaat over het gebed van de hand van de Franse theoloog Hugo de Sancto Victore (eind 11de – begin 12de eeuw), terwijl

de derde tekst geen titel of auteursnaam heeft.

Het meest interessant is wellicht de colofon op f. 84v, aan het eind van de vertaling door Willem Dicbier: *Hec quondam venerabilis pater q(ui) et quadraginta annis fuit prior in haga, iuxta Eijndhouiam, Wilhelm(us) dicbier, ex quodam teutonico exemplari tra(n)stulit in hanc linguam, Et est hic libellus transcriptus per fr(atr)em Jo(ann)em riuuium de buscho, a(nno) d(omi)ni 1555 circa festum exaltationis sanctę crucis, finit(us) in profesto eiusdem. Ad laude(m) et gl(oria)m dei* 'Dit heeft de eerbiedwaardige pater die veertig jaar lang prior van Mariën­hage bij Eindhoven was, Willem Dicbier, uit een Nederlands origineel in deze taal vertaald. Dit boekje is gekopieerd door broeder

Johannes Riuuius uit 's-Hertogenbosch in het jaar 1555 rond het feest van Kruisverheffing en beëindigd aan de vooravond van dat feest. Tot lof en glorie van God.'

Deze vondst brengt het aantal in Brussel bewaarde handschriften uit Mariën­hage op drie. Het handschriftje diende vermoedelijk voor persoonlijk gebruik (lectuur, studie) op Mariën­hage en bevond zich later in Sint-Maartensdal in Leuven. Dit was een belangrijk klooster van augustijner kanunniken die zich hadden aangesloten bij de Congregatie van Windesheim, net als Mariën­hage in Eindhoven. Beide kloosters hadden ook een uitgebreide bibliotheek. Van het gebouw in Leuven rest niets: als ik 's ochtends van mijn appartement naar het station loop om naar Brussel te gaan, kom ik langs de

plaats waar het klooster gestaan heeft en waar nu een groot wooncomplex staat. Het handschriftje wordt in de bestaande catalogi steeds (en terecht) aan Sint-Maartensdal toegeschreven, maar niemand heeft zich gerealiseerd dat het zich eerst in Mariënhage bevond. Mijn vader had het moeten weten: het zou hem plezier gedaan hebben.

Michiel Verweij

De Oceaan

Bovenop de klif sta ik bedremmeld te dralen,
gebukt onder verleden en één brandende vraag;
met in mijn rug het oud 'land met zijn heuvels en dalen,
en voor mij zover mijn hart reikt: de Oceaan.
In mij gonst het van gentiaan naar duizendblad,
soms overstemd door krijsende lucht.
Wat nodig is, lijkt misschien een te grote stap,
waar door angst ik soms uit het leven vlucht.
Maar met het vallen door levensgrappen leer ik:
enkel de Oceaan weet wat het beste is;
door op cruciale momenten mij de richting te geven
om te verworden tot Zijn gelijkenis.
Wat hiervoor is vereist is in stilte te knielen
en mijn hart te openen voor Zijn zekerheid,
het gonzen in mij te observeren
en mijn zijn te laten varen op Zijn hoog getij.
Hoe dieper in de stilte ik in zachtheid geraak,
hoe vaster ik sta in het oog van het leven.
Met de Oceaan als mijn thuis en in mij de Oceaan,
aarzelen zal ik nooit, waarlijk te vergeven.

Bas Sturkenboom

De actualiteit van Augustinus: Sociale vrede in tijden van verwarring

Op 29 april zetten een kleine 40 vrienden (vaste contribuanten) van onze geloofsgemeenschap in de kapel van Glorieux letterlijk en figuurlijk hun tanden in Augustinus bij een lezing van dr. Herman Kaiser over bovenstaand onderwerp.

Wat heb je aan een verhaal van zo'n oude man?, was de retorische openingsvraag in de voordracht van Herman Kaiser. De spreker die kort geleden zijn doctorstitel met een proefschrift over bovengenoemd onderwerp behaalde, sprak over hoe Augustinus dacht over sociale vrede. Herman Kaiser, in 1954 geboren in Kerkrade, was voor zijn pensionering in verschillende plaatsen in Nederland burgemeester en een tijdlang lid van het hoofdbestuur van het CDA. Na zijn werkzame leven is hij zich gaan verdiepen in wat Augustinus in zijn *Stad Gods* aan ideeën oppert over harmonieus samenleven. Ideeën die soms diep verstopt zaten in het werk van Augustinus. Spreker betoogde dat Augustinus in zijn *Stad Gods* naar

de verbinding zoekt tussen het hemelse en aardse Jerusalem. Kaiser beperkte zich nu tot het aardse. Augustinus had veel aandacht voor het begrip *bestaanszekerheid*, maar dan niet in de materiële zin zoals we dat nu bijna dagelijks horen, maar in de betekenis van sociale bescherming. Een belangrijke crisis van nu is de sociale bestaanszekerheid. Het elkaar iets gunnen spreekt niet zo voor zichzelf en het sociale maatschappelijke weefsel dreigt los te raken. Augustinus zegt: *Een volk is een gemeenschap van vele met rede begaafde wezens, bijeengebracht door een eendrachtig deelgenootschap in dingen die ze liefhebben*. Dingen om lief te hebben zijn gerechtigheid/rechtvaardigheid, sociale vrede en het vermogen om zorgzaam te kunnen zijn. Dit laatste krijgt voor door vrijheid, verantwoordelijkheid en aandacht voor bestaansmiddelen. Om tot sociale co-existentie (samenleven) te kunnen komen moeten mensen elkaar ruimte gunnen. Er moet overeenstemming zijn over basiswoorden zoals veiligheid en eerlijke behandeling. Er moet een gedeelde publieke moraal zijn en respect voor persoonlijke identiteit en voor de gemeenschap.

De koffie, borrel en hapjes waren uitstekend verzorgd. Dank aan allen die deze middag georganiseerd hebben.

Frans Savelkouls

Mijn kennismaking met het 'Rijke Roomse Leven'

Mijn ouders zijn in september 1929 getrouwd. Vanaf die tijd tot april 1940 hebben zij in Roermond gewoond op de Kapellerlaan, vlakbij de kapel 'Onze Lieve Vrouw in 't Zand'. Mijn vader kreeg een baan in Amsterdam en dat was de reden voor de verhuizing. In februari 1945, tijdens de hongerwinter, is mijn vader overleden.

Na de oorlog hebben enkele kennissen en vrienden van mijn ouders uit Roermond mijn moeder geholpen. In 1945 waren we met vijf kinderen tussen de twee en veertien. Een heel aantal jaren mochten wij allemaal in de zomervakantie een paar weken bij deze mensen logeren. Zo ging ik eerst een paar jaar met mijn oudste zus en naderhand met mijn jongste broer op vakantie bij de oude burens van mijn ouders op de Kapellerlaan. We hebben er heerlijke vakanties gehad. Ik ben deze mensen nog altijd dankbaar hiervoor.

Wij waren katholiek, maar het beleven van ons geloof was in Amsterdam een zaak die we in stilte deden. Dat deed je thuis, in de kerk en op school als je op een katholieke school zat. Maar niet in het openbare leven op straat of op niet religieuze bijeenkomsten. Op onze vakanties in Roermond waren we dan ook heel verrast dat de beleving van je geloof zo in het openbaar kon en mocht.

Ik moet zeggen dat we met verwondering keken naar de manier waarop mensen zo openlijk hun geloof en vertrouwen beleefden. In de kapel hingen aan de zijmuren standaard met prachtige kaarsen. Onder de kaarsen stond het wapen

Kapel in 't Zand

en de naam van de plaats waar de kaars vandaan kwam. Die kaarsen werden ieder jaar vervangen. Vanuit Limburg, Brabant en streken over de Duitse en Belgische grens kwamen er pelgrims met hun kaars naar 'Onze Lieve Vrouw in 't Zand'. Uit sommige plaatsen kwamen ze helemaal te voet. Anderen van verder weg namen de trein of de bus en liepen in processie vanaf het station of parkeerplaats naar de kapel. In die vakanties van ons kwamen er bijna dagelijks processies naar de kapel. We vonden dat prachtig en de eerste jaren ging ik iedere keer kijken als de kerkklok luidde en er dus een processie aankwam. Het waren niet zomaar optochten. Het was een gemeenschap die naar Onze Lieve Vrouw kwam en daar het mooiste voor uit de kast gehaald had: muziek, bruidjes en met eerbied gedragen, een nieuwe kaars. Toen ik wat ouder werd kreeg ik meer bewondering en waardering voor de eenvoudige bedevaartgangers uit plaatsen in de omgeving. Mensen die soms 20 of 30 km of misschien nog wel meer liepen naar hun Lieve Vrouw. Dat heeft veel indruk op mij gemaakt.

Op 15 augustus, Maria Ten Hemelopneming, (dat was toen nog een zondag, vrije dag) was er een processie van de parochie, waaraan alle groepen deelnamen. Dit was een prachtig schouwspel, als ik dat zo oneerbiedig mag noemen. Deze processie liep door de hele buurt. Op bepaalde plaatsen was een rustaltaar, een stopplaats waar gebeden werd. Als gewone gelovige heb ik daar ook in meegelopen. Een processie met de priester met de monstrans onder een baldakijn kon in onze kerk in Amsterdam alleen binnen de muren

van de kerk.

Nog een ander punt wat ik niet kende was het Kruiswegpark. U kent dat begrip vast wel. Op zondagmorgen was daar in de zomermaanden een eucharistieviering. Daar ging ik meestal naar toe. Ik was lang niet altijd met mijn aandacht bij de viering! Zomaar buiten de eucharistie vieren vond ik heel bijzonder. Ik hoorde de vogels fluiten, voelde de wind en de zon. Zomaar een eerste ervaring van stilte en meditatie.

Als ik terug denk aan deze belevenissen denk ik dat de combinatie van de wat strengere beleving van het geloof in Amsterdam en de wat lossere manier in het Zuiden later van invloed is geweest op mijn eigen geloofsbeleving.

Kruiswegpark

Wies Kleene

Redactielid Simone Bartelds-Lathuilière stelt zich voor

Ik ben in Frankrijk geboren in 1950 in de buurt van Lyon en ben in 1977 naar Nederland gekomen na mijn huwelijk met Frans Bartelds. Wij hebben elkaar ontmoet bij de internationale en oecumenische beweging van de “Tochtgenoten van Sint Frans”, een beweging waarin wij min of meer groot geworden zijn, want onze ouders van beide kanten waren ook al sinds hun jeugd lid van deze beweging.

Voordat wij trouwden heb ik eerst in het onderwijs gewerkt, maar was hiermee gestopt om een opleiding psychomotorische therapeut te starten in Lille. Maar voor de liefde verhuisde ik naar Nederland. Ik kon geen Nederlands spreken en werd ‘huisvrouw’... moeder van drie geweldige meisjes. Ik ontmoet graag mensen dus leerde ik Nederlands spreken, werd lid van een koor en ging allerlei vrijwilligers werk doen op school en bij de parochie.

Toen de kinderen wat groter waren, heb ik mij ingeschreven voor een deeltijdstudie theologie aan de universiteit van Tilburg waar ik in 2003 afstudeerde met een scriptie over de plaats van godsdiensten in Frankrijk en de vraag of er in de Franse wet iets veranderd moet worden met de komst van de Islam. (In verband met de scheiding van Godsdienst en Staat). Tijdens deze periode heb ik een jaar gewerkt als pastoraal werkster bij de Heilige Hart parochie. Wel heel interessant werk, maar mijn hart ligt meer bij het onderwijs. Toen ik klaar was met deze studie, ben ik gaan werken op het Augustinianum

als docent levensbeschouwing en na drie maanden was ik totaal verliefd op deze school. Daar heb ik gewerkt tot mijn pensioen.

Zoals veel mensen in Eindhoven, zijn wij na de sluiting van onze parochie, 'dakloze gelovigen' geworden. Zwervers op zoek naar een gemeenschap waar wij ons thuis konden voelen om ons overtuiging te delen. Zo zijn wij bij de Paterskerk gekomen... en het verhaal verder kennen jullie wel.

Ik hou van zingen, van lopen in de natuur, van tekenen en van schrijven maar vooral van mensen ontmoeten.

Dat ik benaderd werd om lid van het redactieteam van de *Kerk-Krant* te worden beschouw ik als een eer! Bedankt.

Simone Bartelds-Lathuilière

Redactielid Harrie Meelen stelt zich voor

Geboren 1-12-1950 in Eindhoven in een traditioneel katholiek gezin (een oudere broer, twee jongere zussen). Ik volgde de lagere Gerardusschool in de wijk Stratum en werd misdienaar in de Gerarduskerk. Na de basisschool vroeg de pastoor of ik, evenals mijn oudere broer, naar het kleinseminarie wilde gaan. Ik wilde niet van huis en belandde na een succesvol toelatingsexamen op het Gymnasium Augustinianum (1963-1970) Na het eindexamen studeerde ik in Nijmegen geschiedenis en keerde in 1975 als docent op het Augustinianum terug. Van 1975 tot 2015 was ik daar werkzaam als docent geschiedenis en maatschappijleer en de laatste negen jaar ook als afdelingsleider vwo-bovenbouw. Wonende in de parochie

Woensel-Oost werd ik aldaar kerkelijk actief en begeleidde o.a. gespreksgroepen van het jongerenkoor. Ik was ook betrokken bij de Pax-Christi-voettochten en bezocht met jongeren enkele keren Taizé. Op school raakte ik betrokken bij de Derde Wereldgroep die acties organiseerde voor de witte paters in Afrika en de augustijnen in Bolivia en Nieuw-Guinea. Verhuisd naar Stratum trok mij het kerkelijk leven aldaar niet erg aan en zo raakte ik weer betrokken bij de augustijngemeenschap in de Paterskerk en rolde zo de Augustinus gemeenschap in. Burgerlijke staat: gehuwd met Jorien Ruyters en vader van een zoon, Toon.

Christendom en slavernij, een Nederlands verhaal

Onder deze titel vindt tot 22 september in het Utrechtse Museum Catharijne Convent een interessante tentoonstelling plaats. Een vijftal kerkgenootschappen hebben aan de organisatie van deze expositie meegewerkt. De Protestantse Kerk Nederland, de Lutherse Kerk, de Evangelische broedergemeente (Hernhutters), de Doopsgezinden en de Rooms-Katholieke kerk.

Er wordt, regelmatig onderbroken door een verteller die de bezoeker met kritische vragen en stellingen confronteert, een fraai beeld geschetst van het Nederlands slavernijverleden. Dit gebeurt aan de hand van historische objecten, persoonlijke verhalen en ook eigentijdse kunst. De rol van het christendom bij dit verleden is vaak onbekend en weinig besproken of beschreven. Een verleden dat doorwerkt tot in onze huidige samenleving. Hoe werd geloof verenigd met uitbuiting van andere mensen?

Plantage-eigenaar met slaven

En kunnen geloof en kerk een rol spelen bij de verwerking hiervan in het hier en nu? De tentoonstelling behelst een periode die begint wanneer de Republiek zich vrij vecht van de Spaanse overheersing in de zestiende eeuw. In deze Republiek bestaat slavernij niet, maar als blijkt dat slavernij winstgevende handel oplevert raken Nederlanders er op allerlei manieren bij betrokken. Hoewel er van protestants kerkelijke zijde steeds tegengeluiden klinken krijgen voorstanders van slavernij in de Republiek de overhand. De vraag rees wel of slaafgemaakten moesten worden gekerstend. De katholieken gingen hier soepeler mee om dan de protestanten die een christelijke opvoeding noodzakelijk achten voor het doopsel. Bovendien waren plantage-eigenaren bang voor slaafgemaakten die konden lezen en schrijven. Verzet en opstand vormden een bedreiging voor hun handel en winsten. Predikanten die zich hierover kritisch uiten werden weggestuurd. In de negentiende eeuw was er sprake van snelle groei van het abolitionisme, het streven naar afschaffing van de slavernij. Velen van de abolitionisten waren christelijk geïnspireerd. Uiteindelijk werd de slavernij afgeschaft. Nederland was in 1863 hiermee erg laat. In de tentoonstelling is ook plaats voor hedendaagse kunstenaars die kritisch reflecteren op het slavernijverleden en in hun werk ruimte vragen voor oorspronkelijke religieuze tradities van hun voorouders die met de komst van het christendom vaak zijn te niet gedaan.

Harrie Meelen